Hvem har kjøpt Nussir?

02.11.2026 kom meldinga om at 23 aktivister er dømt til bøter for å ha forsøkt å stanse bygginga av Nussir-gruva i Repparfjorden. Dagen etter våkner vi til meldinga om at hele Nussir-prosjektet er solgt – ennå en gang. Men hvem er kjøperen og hvilke konsekvenser får dette salget? Her er litt informasjon som jeg har gravd fram med litt leiting på nettet i et par dager. Her er mange hull, men det jeg har funnet bør være nok til å være svært skeptisk til denne overtakinga.

13. eier i Repparfjorden
Det første selskapet som dreiv gruvedrift i Repparfjorden var svenske Nordiska Grufaktiebolaget, som starta i 1905, men ga opp allerede i 1910. Så kom kanadiske Invex Corporation Ltd., som gjorde undersøkinger i 1955–57. I 1963 blei rettighetene overtatt av A/S National Industri, og i 1966 av Folldal Verk, på den tida eid av Borregaard, som dreiv gruvedrift på Ulveryggen 1972-78. Folldal verks rettigheter der blei etter hvert overtatt av Wega Mining og deretter Metallica Mining, mens produksjonsanlegget blei overtatt først av Olfo og så av Wergeland med varianter. I 1978 fant Folldal Verk kobbermalm på Nussir-fjellet. Denne blei overtatt av AS Prospektering, som blei kjøpt opp av Vestfoldfirmaet Terra Control, som i 2005 danna Nussir AS, seinere Nussir ASA. Dette selskapet gikk gjennom nesten totalt skifte av eiere og ledelse før det i 2009 starta planarbeidet for gruve. Under ledelse av Øystein Rushfeldt fikk dette selskapet etter hvert de fleste tillatelser, før det i 2025 blei oppkjøpt av kanadiske Blue Moon. Når selskapet nå igjen skifter eier, har det altså vært minst 13 eiere til kobbermalm og/eller gruveanlegg ved Repparfjorden. På 121 år har det vært mer eller mindre drift i 5+7=12år. Så mye for den stabile driften og de stabile arbeidsplassene.

Hvem er ACG Metals?
Hvem er så den nye eieren? Sjøl om jeg har fulgt rimelig bra med i norsk og internasjonal gruvedrift, hadde jeg ikke hørt om ACG Metals før nå. Det har nok ikke mange andre i Norge heller. Det er da heller ingen gigant slik Nussir nå forsøker å gi inntrykk av.

ACG står for Aquisition Company Group, og var fra starten i 2021 et reint investerings- og oppkjøpsselskap. I 2024 kjøpte det opp ei gruve i Tyrkia, og tok da navnet ACG Metals Limited. Selskapet er notert på London-børsen og har hovedkontor på De britiske Jomfruøyer. Det er et av verdens fremste skatteparadis, og selskap som er registrert der betaler ingen skatt. Den største aksjonæren er et selskap i Tyrkia, som resultat av oppkjøpet der. Den nest største **ACP II Trading LLC** er et investerings- og handelsselskap registrert på Caymanøyene, et annet skatteparadis i Karibia.

Lederne
Grunnlegger og CEO er **Artem Volynets**, en russisk forretningsmann som har vært i ledelsen for Russlands trolig største forurenser, Norilsk Nikel. Han starta ACG Amur Capital Group i 2014. Nå holder han til i Storbritannia. I styret for ACG sitter bl.a. Mike Pompeo, USAs tidligere utenriksminister og CIA-sjef. Et av styremedlemmene er øverste sjef i et tyrkisk selskap som i 2022 var ansvarlig for ei stor gruveulykke der. I forbindelse med oppkjøpet av Blue Moon Norway kommer det en norsk representant inn i styret. Det er Karin Thorburn, som lenge har vært i styre for Nussir og Blue Moon. Hun er professor i finans ved NHH og kombinerer teori og praksis ved å være styremedlem i et titalls selskaper og ha aksjer for omlag 15 mill. kr. i Nussir ASA.

En ledende kobberprodusent?
ACG Metals markedsfører seg på egne sider med teksten: *Building a Leading Copper Producer with Strong ESG Commitments.*

De første orda må regnes som rein ønsketenking. ACG blei stifta i 2021, men blei først et reelt gruveselskap ved oppkjøp av Gediktepe-gruva i Tyrkia i 2024. Denne gruva har tidligere mest levert gull og sølv og har først nå for alvor begynt å levere kobberkonsentrat, med første leveranse i august 2026. Planen er en årsproduksjon på omlag 35000 tonn kobber, altså omlag det dobbelte av

det Nussir etter planen skal produsere. Av en verdensproduksjon på rundt 25 mill t. for året er dette omlag 1,5 promille. Verdens største kobbergruve i Chile produserer omlag 40 ganger mer. Også i Europa har 8-9 land større kobberproduksjon enn det ACG står for. ACG har altså levert kobberkonsentrat i knappe 3 måneder. De har ikke eget smelteverk, men selger konsentratet til metallhandelsgiganten Glencore. En ledende kobberprodusent?

En veldig kompetent aktør?
– For oss er det en stor, gledelig dag, fordi vi nå har fått inn ytterligere en veldig kompetent aktør på eiersiden, som skal ta det operative for oss fremover, sier administrerende direktør i Nussir ASA Øystein Rushfeldt, til NRK.
NRK har ikke stilt spørsmålet hvilken kompetanse dette selskapet har som Nussir / Blue Moon tidligere har mangla. Man har fram til nå i alle fall gitt uttrykk for å ha kompetanse nok. Dette er kanskje en indirekte innrømmelse av kompetansemangelen hos Nussir og Blue Moon.

Sterke miljøforpliktelser?
De sterke forpliktensen til ESG (Environment, Social, Governance) er et standard PR-grep for gruvebransjen. Det finnes knapt noen selskaper som i dag ikke markedsfører seg som veldig gode på miljø og sosiale forhold. Når selskapet nå velger å kjøpe opp for å føre videre det gruveprosjektet som trolig har møtt størst motstand på grunn av planlagte miljøødeleggelser og inngrep i urfolksområde, tyder det ikke på at miljø er noe selskapet setter høyest.

Vi kan se på den gruva de har i drift, i Tyrkia. Gediktepe-gruva er et åpent dagbrudd i trange daler mellom skoger og landsbyer, som er ramma av inngrep og avfall fra gruva, Det er bl.a. problem med avrenning ved snøsmelting og flom og fare for avrenning fra sulfidholdige mineraler. Det er ingen tvil om at dette er ei gruve som gir store miljøskader, og som blir drevet på en svært lite miljøvennlig måte.

Størst i Europa?
I forbindelse med oppkjøpet skriver NRK 02.11.2026:
Kobberforekomsten i Nussir-fjellet er blant de største i Europa, viste en mulighetsstudie fra i vår. I tillegg er det store forekomster av gull og sølv.

Det er ikke første gang noen påstår dette, og det er tilbakevist gang på gang med enkel statistikk. Også Øystein Rushfeldt har innrømt det, men han har tydeligvis ikke noe i mot at feilen blir gjentatt. De mest optimistiske og usikre anslaga er at Nussir-feltet inneholder 800.000 tonn kobber. det tilsvarer den russiske kobberutvinningen på et år, eller den polske på to år. Også Sverige, Finland, Spania, Portugal og Serbia er regna å ha langt større kobberreserver.

Gruvevennlig land
På sin nettside skryter ACG av vilkåra for å drive gruvedrift i Tyrkia: *The Gediktepe Mine is located in Türkiye. an established mining-friendly juristiction .. with a stable legal framework that can support a reliable and ethically sourced supply chain.* Hva betyr så "mining-friendly" for internasjonale gruvespekulanter? Jo, det er korte og enkle konsesjonsprosesser, lite krav til sikkerhet i gruva og til det ytre og indre miljøet, lave lønninger og gode korrupsjonsmuligheter. Og det er ikke vanskelig å vise at Tyrkia har det meste eller alt av dette. Tyrkia har ei lang historie med fatale gruveulykker. Mellom 1991 og 2008 har totalt 2.554 gruvearbeidere mista livet og mer enn 13.000 blitt arbeidsuføre. Dette har skjedd på grunn av redusert kontroll og sikkerhetskrav. Et styre som er vennlig overfor spekulanter, men ikke overfor gruvearbeidere og miljø.

Konklusjon
Med ACG Metals har Nussir fått eiere som representerer alt det verste av den internasjonale gruvekapitalen. Dette er et miljø som ikke bryr seg det minste om verken miljø, rettigheter, arbeidsplasser eller inntekter til landa og lokalsamfunna de opererer i. Når Øystein Rushfeldt, som i

utgangspunktet ville starte et norsk gruveselskap, nå kan juble over dette, er det vanskelig å finne ord. Men jubler også virkelig norske myndigheter, fra Hammerfest kommune til regjeringa?